

Dagboek van Mediacoach Roos Wolters (de tweede helft van de kinderboekenweek)

“Ik merk dat de combinatie school - bibliotheek werkt.”

Roos Wolters (28) is Mediacoach bij de bibliotheek aan den IJssel in Capelle aan den IJssel. In die functie is zij als vakleerkracht leesbevordering en nieuwe media verbonden aan de Montessorischool in Capelle aan den IJssel. Daar werkt ze de helft van de week met kinderen, hun leerkrachten en ouders. De rest van de tijd werkt zij in de bibliotheek en ontwikkelt activiteiten voor de Brede School Netwerken. Roos heeft de PABO gedaan en Literatuurwetenschappen gestudeerd.

Maandag

“Het is toch fascinerend dat je met maar 26 letters elke wereld kunt openen?”

Mijn werkweek begint op school met een koffieochtend voor ouders. Melanie, leerkracht uit een onderbouwgroep, en ik gaan proberen ouders van kinderen uit de onderbouw te overtuigen van het belang van voorlezen. Omdat we de drempel voor deze ochtend zo laag mogelijk willen houden, hoefden ouders zich niet voor deze ochtend op te geven. Het is dan wel even spannend hoeveel ouders er zullen komen; ik ben blij dat we er bijna twintig kunnen verwelkomen. Ik vertel waarom voorlezen zo belangrijk is en wat de effecten zijn als je dat regelmatig doet. Het is toch fascinerend dat je met maar 26 letters elke wereld kunt openen? Dus als je als school samen met ouders de taalontwikkeling van jonge

kinderen kunt stimuleren, hebben ze daar de rest van hun leven profijt van. De ouders lijken wel gevoelig voor ons verhaal. Zij die het Nederlands niet zo machtig zijn, zijn opgelucht als ik zeg dat voorlezen in hun eigen taal ook prima is!

Om 13:00 uur haal ik de 8 kinderen van groep 7 uit de bovenbouwgroep van juf Judith en loop met ze naar de bibliotheek. Onderweg word ik bijgepraat over de nieuwste computergames. Deze maand krijgen alle leerlingen uit groep 7 een herhalingscursus van de cursus computervaardigheden die ze in groep 6 kregen. Vorig jaar leerden ze betrouwbare informatie zoeken op internet, tekstverwerken en PowerPoint. Op Youtube kennen ze de weg, maar dit soort basisvaardigheden vinden ze nog best moeilijk dus besteden wij er aandacht aan. Dit jaar komen andere aspecten van mediawijsheid aan de orde, vandaag is dat reclame. We bekijken onder andere de site www.spele.nl. Op deze site kunnen kinderen allerlei korte spelletjes doen. Voordat een spelletje geladen is, komen er verschillende reclames op het scherm. Het verschil met het spelletje is vaak niet duidelijk, heel verraderlijk dus. Nadat de kinderen begrepen hebben dat er commerciële en niet-commerciële websites bestaan, en dat Google gewoon geld wil verdienen met hun sites, gaan ze zelf een webspeurtocht maken. Alleen sites zonder reclame mogen ze voor deze speurtocht gebruiken. "Ik kan maar 2 sites vinden. Op de rest staat allemaal reclame!", roept er een gefrustreerd. Dat bedoel ik dus.

Terwijl de leerlingen uit groep 7 zelf naar huis gaan, komen er al weer kinderen van andere scholen binnen voor Skoolzone; het project van de bieb waar kinderen onder begeleiding werkstukken en spreekbeurten voorbereiden. Sinds we daar vorig jaar mee zijn gestart, merken de leraren dat de zoekvaardigheden verbeteren en dat de formuleringen persoonlijker zijn; minder van internet gekopieerd. Bovendien zien werkstukken die hier vandaan komen er erg verzorgd uit volgens hen.

"Voldaan? Ja, één van de schoolouders zag ik 's middags terug in de bibliotheek."

Om vijf uur draai ik de schuifwand van het computerlokaal met activeboard weer dicht en ruim de laatste spullen op. Nog even achter de computer om mijn mail te checken en dan zit mijn dag erop. Voldaan? Ja, vooral toen ik één van de ouders die 's ochtends op school was, nu in bieb terugzag op zoek naar voorleesboeken.

Dinsdag

De middenbouwgroepen (groep 3, 4 en 5) krijgen vandaag les over gedichten. Kinderen krijgen in deze les een 'menu' voorgeschoteld met allemaal verschillende gedichten die over eten gaan. In overleg met de school kies ik er soms voor om niet met de hele klas hetzelfde te doen, maar bijvoorbeeld een leerling uit groep 4, die verder is met lezen dan zijn groepsgenootjes, mee te laten doen met het programma voor groep 5. Door de lesstof op eigen niveau aan te bieden worden de leerlingen meer uitgedaagd. Ik ben blij dat ik, vanuit deze dubbelfunctie, geen vast programma hoeft te volgen maar zo kan differentiëren dat leerlingen meer gestimuleerd worden, dan wanneer ze 'met de stroom mee' hadden moeten gaan. Ik merk dat hierin mijn toegevoegde waarde schuilt, een reguliere leerkracht heeft hier simpelweg niet altijd de tijd of het instrumentarium voor.

Na schooltijd is de laatste bijeenkomst van de BIEB-BENDE. Met mijn bibliotheekcollega Brenda bereiden tien leerlingen uit groep 7 een schrijversbezoek voor. Ze maken een presentatie over hem of haar; ze zoeken informatie op internet, lezen boeken van de schrijver en doen creatieve opdrachten. Deze keer hebben ze zelf een decor geschilderd die bij de presentatie gebruikt kan worden. De schrijver, in dit geval Hans Kuyper, komt dan op school en de BIEB-BENDE geeft een presentatie over de schrijver en houdt een

interview met hem. Daarna gaat de schrijver zelf ook nog iets leuks doen met de kinderen. Morgen is de grote dag; dan komt Kuyper bij ons op school. Vandaag treffen we de laatste voorbereidingen. Eén van de leerlingen heeft zelf een rap gemaakt en komt mij trots vertellen dat het nu helemaal goed ging: “Het ging nog beter dan toen ik hem aan mijn oma liet horen!”

Woensdag

“Veel kinderen willen na afloop één van zijn boeken lezen. Als dit geen effectieve leesbevordering is!”

Linea recta naar school vandaag. Hans Kuyper komt! Als ik aankom, zijn de kinderen al behoorlijk nerveus. We maken de aula mooi, we zetten alle stoelen klaar, sluiten de beamer aan en oefenen nog een laatste keer de presentatie. Meteen als Kuyper binnen is, beginnen we. De presentatie gaat heel erg goed. De kinderen starten met een zelfgemaakt lied, vertellen over de boeken van Hans Kuyper en de rap gaat ook nu voortreffelijk. Kuyper reageert erg leuk op alle vragen van de kinderen. Hij heeft zijn gitaar meegenomen en geeft een klein concertje. De kinderen zitten op het puntje van hun stoel. Na afloop zie ik een hoop blije gezichten. Ik praat nog even kort na met de BIEB-BENDE. Ze vertellen honderduit over het bezoek en zijn erg blij met de handtekening van Kuyper op hun T-shirt. Veel kinderen willen na afloop één van zijn boeken lezen. Als dit geen effectieve leesbevordering is!

“Op school wordt mediawijsheid steeds meer een onderwerp van gesprek.”

In plaats van naar de bibliotheek moet ik vandaag snel door naar Middelburg om een presentatie te geven. De Zeeuwse bibliotheken hebben een middag georganiseerd over mediawijsheid en hebben gevraagd of wij willen laten zien wat het project mediacoach inhoudt. Dat wil ik graag doen! Leesbevordering en mediawijsheid staan bij het onderwijs niet hoog op de agenda. Als mediacoach kan ik daar verandering in aanbrengen, hoop ik. Op de school waar ik nu werk, stond vroeger vooral het technisch lezen op het rooster. Nu ze een mediacoach inschakelen via de bibliotheek, zijn leesbevordering en boekpromotie langzaam vaste onderdelen geworden van het lesprogramma. Leerkrachten plukken daar de vruchten van; ze vertellen het me en ik zie het ook met eigen ogen. Plezier hebben in lezen stimuleert kinderen veel meer in hun lees- en taalontwikkeling dan alleen het oefenen van het technisch lezen. Ook mediawijsheid wordt steeds meer een onderwerp van gesprek. De schoolleiding is bezig een visie en programma hiervoor te ontwikkelen. Ik kan hierbij helpen en collega's op school stimuleren om over al deze nieuwe ontwikkelingen na te denken. Door mijn computerlessen hoop ik ook leerkrachten te stimuleren om meer vanuit de nieuwe media te gaan denken. De bibliothecarissen in Middelburg zijn erg enthousiast. Vooral over Skoolzone willen ze van alles weten. Er ontstaat een levendige discussie over hoe Skoolzone in de bibliotheken in Zeeland ingevoerd zou kunnen worden.

Donderdag

Vandaag is mijn biebdag. 's Ochtends komen de kinderen uit de onderbouw van de Montessorischool naar de bibliotheek. Ze laten zien wat ze allemaal hebben gedaan tijdens de kinderboekenweek. De kleuters hebben veel versjes en gedichten gelezen, bestudeerd en gemaakt. Een groep heeft zelfs een rijmmachine uitgevonden! Dit is een hele grote machine (precies zo groot dat er iemand in kan). Als je er een plaatje instopt, komt er een ander plaatje uit dat op het eerste plaatje rijmt. Wat vonden ze het spannend om een

plaatje in de grote machine te stoppen. Ze dachten allemaal na over welk woord zou kunnen rijmen. Ik heb zelden zo veel kinderen zo zien opgaan in het dichten. Natuurlijk hebben ze ook zelf gedichten geschreven. Een paar kinderen hebben een gedicht uit hun hoofd geleerd en mogen dat voordragen. Dat vonden ze wel heel eng, maar met een beetje hulp lukte het iedereen! De bibliotheek was op dat moment dicht. Eigenlijk erg jammer, want andere bibliotheekbezoekers mogen dit soort activiteiten best zien. 's Middags is er weer computerles, nu met de kinderen van meester Ronald uit groep 6. Als ze iets nieuws hebben ontdekt op de computer of op internet, willen ze dat graag laten zien. Nu krijgen de kinderen daar ook de ruimte voor. Zo leren ze niet alleen van mij, maar juist ook van elkaar!

“Dit is een situatie waarin ik merk dat de combinatie school - bibliotheek werkt.”

Na schooltijd bespreek ik met de leerkrachten van de Middenbouw het programma van de komende tijd. Ze willen voor de kinderen die net beginnen met lezen meer aantrekkelijke leesactiviteiten organiseren. Ik vertel ze over het programma Vos en Haas (naar de boeken van Sylvia Vanden Heede). Dit is een activiteit waarbij de kinderen zelf woordensoep gaan koken. Ze doen letters in de pan en vissen daar woorden uit: volgens de bekende methode van 'hakken en plakken'. De koksmuts, de pan en de andere setting maken dat de leerlingen niet in de gaten hebben dat ze net zoveel of meer leren lezen als bij een traditionele les. Dit project blijkt inderdaad te zijn wat de leerkrachten zoeken. Ik spreek af dat ik ga kijken of dit programma op korte termijn gebruikt kan worden. Een situatie waarin ik merk dat de combinatie school - bibliotheek werkt. Ik ben bij allebei de instellingen betrokken en kan het beste van deze twee werelden combineren. Zo heeft de bibliotheek heel veel kennis over leesbevordering en mediawijsheid. Deze kennis kan ik direct op school met de collega's delen en nieuwe producten kan ik met leerlingen uitproberen, zoals nu. Aan de andere kant vertel ik bibliotheekmedewerkers over de gang van zaken op school. Ik zie waar behoefte aan is en op welke manier de bibliotheek scholen kan bereiken, zo zijn Skoolzone en de Bieb-bende ontstaan. Na dit gesprek zit mijn werkweek er op. Eindelijk tijd om *Dit is alles, het hoofdkussenboek van Cordelia Kenn van Aidan Chambers* te gaan lezen!